

אור בתנועה

כתיבה: יעל זרחין-מירון
צילום: מושי גיטליס
אדריכלות: וי סטודיו אדריכלים
שטח: כ-50 מ"ר + 20 מ"ר מטבח
מיקום: יבנה, ישראל

LUMIERE ET MOUVEMENT

Texte: Yael Zarchin-Meiron
Photographie: Moshi Gitelis
Architecture: V Studio Architects
Superficie: 50m² salle + 20 m² cuisine
Localisation: Yavné, Israël

אחת הבעיות הידועות בעולם האדריכלות והעיצוב היא גודל המקום, תמיד יש לנו קצת ואנחנו רוצים הרבה. גם האדריכלים גיא וליקסון ודוד עוזוב בעלי וי סטודיו נתקלו באותה בעיה כשקיבלו על עצמם לעצב מסעדה אסייתית, הממוקמת בפינה קטומה המהווה מפגש רחובות באזור מתפתח בעיר יבנה, רק שבמקום בעיה הם ראו בכך קו מנחה לעיצוב המסעדה כולה.

Une des questions récurrentes en architecture et en architecture d'intérieur est 'Comment arriver à créer l'illusion qu'un espace est plus vaste qu'il ne l'est en réalité'. Les architectes Guy Velikson et David Azouz fondateurs de V Studio Architects ont été tout particulièrement confrontés à cette question lorsqu'ils entreprirent de concevoir les plans d'un petit restaurant asiatique à Yavné en Israël, bien placé à l'angle de deux rues passantes dans un quartier en plein essor. Pourtant, au lieu de voir dans cette question un problème ils y virent un défi et, plus que cela encore, décidèrent d'en faire la ligne directrice du design du restaurant.

Afin de créer l'illusion d'un espace plus vaste que dans la réalité, l'une de leurs tactiques a consisté à mettre l'accent sur la hauteur des plafonds et sur des effets de tridimensionnalité fondés sur un éclairage composé de suspensions très linéaires, accrochées à des hauteurs variées et se répétant dans tout l'espace du restaurant. L'effet obtenu est celui d'un mouvement intense et rapide, comme produit par la lumière des phares d'une voiture roulant à vive allure. La variété des hauteurs, des longueurs et des orientations des éléments d'éclairage donne de la salle une vision différente selon l'endroit où l'on est assis. Dans tous leurs projets, Velikson et Azouz font une abondante utilisation des jeux d'éclairage.

Il semble bien que leur engouement pour cet aspect de la conception architecturale dépasse de beaucoup le but purement fonctionnel pour faire des jeux de lumière une véritable création artistique et le point fort de leur design. L'aspect fonctionnel, au plan pratique comme bien sûr au plan de la création d'ambiance, n'est pas négligé pour autant. Ici, comme d'ailleurs dans la plupart de leurs projets, l'éclairage n'est pas simplement suspendu au plafond, il est partout et met en valeur les différentes espaces et éléments constitutifs du restaurant.

V studio
Architects

2

1

Dans le mur du fond, l'éclairage est dissimulé dans des casiers en acier comme découpés dans la surface du mur où sont disposées des bouteilles d'alcool. Les casiers ainsi illuminés contrastent vivement avec le noir du mur. Cet élément est à n'en pas douter un des points forts du design. Visible à travers la vitre de la façade du restaurant, le mur ainsi mis en valeur attire fortement le regard des passants. La couleur de la lumière des casiers est elle-même variable, passant du jaune à l'orange puis au rouge, afin de procurer des ambiances adaptées aux différentes heures de la journée. La nuit, s'habillant de pourpre, elle rappelle les lanternes rouges asiatiques se découpant sur l'obscurité de la nuit. Sur la partie basse du bar en acier profilé formant une composition tridimensionnelle rappelant celle des suspensions du plafond, on remarque aussi les effets de lumière.

1. Vue vers le haut sur les suspensions très linéaires accrochées au plafond à diverses hauteurs et sur l'articulation du moucharabieh au plafond.
2. Vue de la rue sur l'intérieur du restaurant, montrant les trois points forts de l'éclairage: le mur du fond, le plafond et la partie basse du bar, qui jouent ensemble et séparément des jeux d'ombre et de lumière.

על מנת לייצר את האשליה של מקום גדול הם בחרו בתקרה גבוהה ותלת מימדית המורכבת מגופי תאורה קווים תלולים בגבהים שונים ומשתנים לאורך כל המסעדה. האפקט שמתקבל הוא של תנועה אינטנסיבית כמו האור שנשאר בצילום פנסי מכונית נוסעת. הגבהים, האורכים והכיוונים השונים של גופי התאורה בתקרה, יוצרים יחד אלמנט הנראה שונה עבור כל לקוח לפי הנקודה בה הוא יושב. וליקסון ועוזו משתמשים רבות בתאורה בעיצובים שלהם, אך נדמה שאצלם היא לא נשארת רק פונקציונאלית אלא הופכת בהרבה מקרים ליצירת אומנות, מעבר לכך יש תחושה שהיא משרתת מטרה כלשהי, גם אם המטרה היא להכניס את הלקוח לעולם מסויים. גם בפרויקט הזה, התאורה לא נשארת בתקרה אלא יורדת ומשתלבת בקיר הבר, בתוך מסגרות ברזל בהן מאוחסנים בקבוקי שתייה, הבולטים על רקע הקיר השחור.

1. מבט כלפי מעלה- גופי התאורה בתקרה תלולים בגבהים שונים ויוצרים תחושה של תנועה, בקצה העליון ניתן לראות את נקודת המפגש של המשרבייה עם התקרה.
2. מבט מהרחוב אל עבר אזור הבר - שלושת אזורי התאורה - בקיר, בתקרה ובדופן הבר מכניסים אל פנים המסעדה את תחושת השאון של העיר.

Qu'il s'agisse du plafond, du mur du fond ou de la partie basse du bar, l'éclairage est chaque fois différent mais en correspondance avec les deux autres zones illuminées, procurant une impression de mouvement adaptée au dynamisme du quartier dans lequel le restaurant est situé. Hormis l'illusion concernant la superficie des lieux, un autre élément caractérise le concept architectural et lie cette fois illusion et visibilité. Cet élément, le motif hexagonal, revient sous diverses formes en plusieurs endroits du restaurant. Il compose par exemple les éléments répétitifs d'un moucharabieh créé spécialement pour ce projet par le Studio Kahn, spécialisé dans la création céramique. Formé d'hexagones creux fabriqués au moule dans un matériau céramique particulièrement résistant, le moucharabieh descend du plafond et constitue une sorte de cadre visuel au-dessus de la zone où les mets sont préparés, séparant ainsi la salle de la cuisine. Les hexagones blancs contrastent fortement avec les couleurs rouge et noir qui dominent le décor du restaurant. Le centre creux de l'hexagone allège l'effet d'ensemble, permet le passage de la lumière en créant des jeux d'ombres sur ses facettes

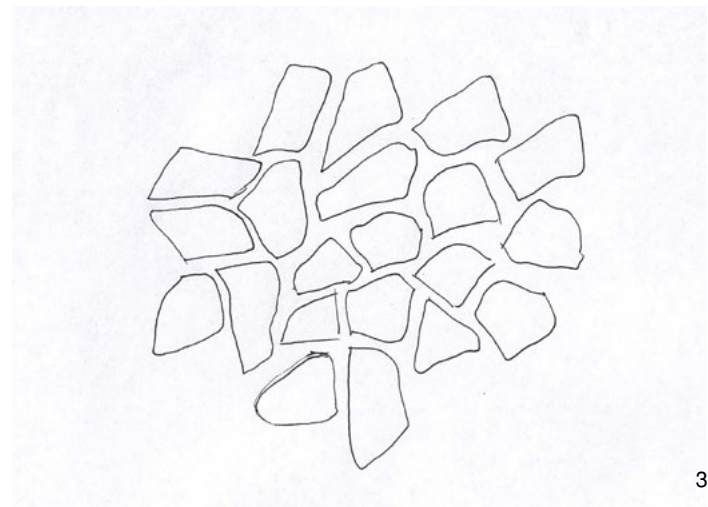
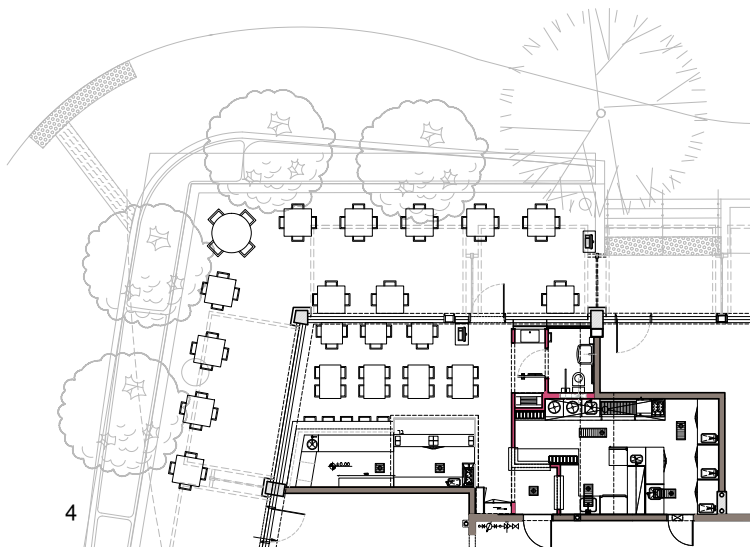
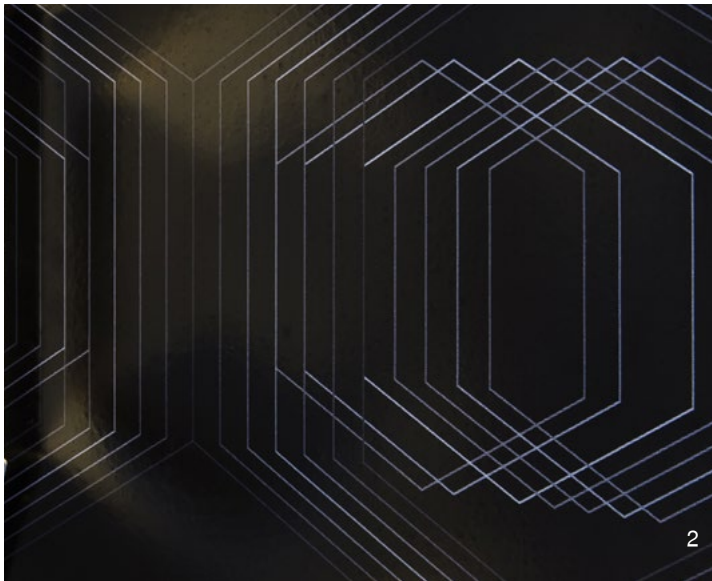
anguleuses et crée des effets de perspective, selon le principe même du moucharabieh, 'voir sans être vu', 'voir et ne pas regarder'. Comme pour l'éclairage, le motif hexagonal se répète dans d'autres endroits du restaurant, assurant harmonie et continuité stylistiques. il se retrouve ainsi dans les toilettes, dans une forme très proche de celle des éléments du moucharabieh mais avec un centre fermé par un hexagone supplémentaire plus petit, pour des raisons de discrétion et d'intimité, par un hexagone supplémentaire plus petit. Seule une petite fente entre les deux hexagones permet le passage d'un fin trait de lumière et assure l'effet de clair-obscur désiré. Ce motif hexagonal se retrouve encore sous une forme décomposée dans un papier peint noir spécialement créé pour le restaurant. Les fines lignes blanches qui le composent semblent évoquer les fins traits de lumière qui passent à travers les formes hexagonales du mur des toilettes. Chaque détail, on le voit, cherche à créer une sorte de correspondance et de continuité stylistiques avec un ou plusieurs autres détails du décor ou de l'architecture.

שילוב הבקבוקים עם המסגרות המוארות הופך את הקיר למעין אייקון, הנגלה לעוברים ושבים ברחוב, דרך חזית הזכוכית של המסעדה. התאורה עצמה משתנה ומתאימה את עצמה לאווירה השונה במהלך שעות היום, כל זה בצבעוניות אדומה- כתומה-צהובה אשר מתחברת לחווית המזרח הרחוק. גם בדופן הבר, העשויה פרופילי פלדה היוצרים גם הם קומפוזיציה תלת ממדית בדומה לתקרה, ניתן לראות את השימוש בתאורה. שלושת מרכזי התאורה של המסעדה, בתקרה, בקיר ובדופן הבר, עומדים כל אחד בפני עצמו, אולם הם משתלבים, משלימים אחד את השני ויוצרים יחד את תחושת התנועה והשאון של העיר בצורה מושלמת. בנוסף לאשליית הגודל, כמו מנחה לעיצוב נבחר אלמנט מרכזי שבהשראתו נוצרה שפה חזותית החוזרת על עצמה בווריאציות שונות במסעדה והוא - המשרבייה, שעוצבה במיוחד עבור הפרוייקט ע"י סטודיו קאהן, המתמחה ביצירות קרמיקה. המשרבייה המורכבת ממשושים חלולים העשויים בטכנולוגיית יציקה מחומר קרמי חזק במיוחד, יורדת מהתקרה ומהווה חלוקה ויזואלית בין אזור הכנת האוכל לבין אזור הישיבה על הבר. המשושים הלבנים בולטים אל מול צבעי האדום והשחור של המסעדה והאזורים החלולים יוצרים משחקי אור וצל כך שגם כאן מה שראה המתבונן תלוי באזור הישיבה שלו. כמו בתאורה גם המשרבייה ממשיכה ללוות את הלקוח לאורך חווית הביקור שלו ואף נכנסת אל אזור השירותים, שם היא מקבלת תוספת פרקטית שלא רק שלא גורעת מיופיה אלא אף הופכת אותה למיוחדת יותר. על מנת ליצור את האינטימיות המתבקשת מחלל כזה המשושים הופכים לאטומים ע"י הוספת משושה פנימי בולט על אותה מסגרת חלולה, המותיר בין שני החלקים אך ורק רווח קטן המאפשר חדירה של פס אור צר ועדין, כך בעצם נוצר קיר המשכי המחבר בין שני החללים והופך מחלול לאטום בהתאם לצורך. דרך נוספת ומעניינת לשימוש באותה השפה החזותית, היא טפט שחור עם הדפסי משושים בקווים לבנים דקים שתוכנן במיוחד עבור המסעדה, נדמה כאילו פסי האור העדינים שנוצרים במשרבייה האטומה ממש מקרינים את עצמם על הצבע השחור של הקיר ובכך נוצר החיבור המתבקש בין השניים ומתחזקת תחושת ההמשכיות.

1. המשרבייה הופכת לאטומה כדי להתאים לחלל הדורש אינטימיות.
2. דופן הבר מפרופילי פלדה היוצרים קומפוזיציה תלת ממדית.

1. Dans le mur des toilettes, le motif hexagonal du moucharabieh se retrouve dans une version 'fermée' pour d'évidentes raisons de discrétion. Le fin trait de lumière qui passe entre les deux hexagones met en valeur l'originalité de la forme.
2. La partie basse du comptoir est décorée de barres en acier profilé formant une composition tridimensionnelle.

Là où d'autres n'auraient vu qu'un paramètre limitant, 'V Studio Architects' a vu un défi qu'il a su tourner en ligne stylistique assertive. Prenant en charge un petit restaurant de quartier situé au coin de deux rues commerçantes au milieu de petites entreprises locales, Guy Velikson et David Azouz ont réussi à le transformer en un lieu accueillant, à l'ambiance conviviale, pleine de mouvement et de dynamisme, grâce à des effets de lumière, de couleurs et de formes. Un bref instant, en dégustant une délicieuse soupe tom yam, les clients attirés par ce lieu peuvent fermer les yeux et rêver être en voyage en Extrême Orient.

וליקסון ועזוז ראו פתרון במקום שבו היה קושי, הם לקחו חלל לא גדול ברחוב ישראלי המכיל בתי עסק קטנים יחסית ובאמצעות אור, צבע וצורה הם הצליחו ליצור חלל המזמין את האנשים החולפים ברחוב להכנס לתוך עולם חווייתי אחר, עולם בו הכל חי ונושם ונמצא בתנועה מתמדת, ולרגע אחד הם ממש יכולים לעצום עיניים ולתת למשחקי האור להשלות אותם שהם מטיילים במזרח הרחוק ולוגמים מרק טום יאם.

1,2,3. Un des éléments récurrents du concept architectural et du langage stylistique est le motif hexagonal qui revient sous une variété de formes en divers endroits du restaurant.

4. Les plans du restaurant

1,2,3. כקו מנחה לעיצוב נבחרו המושגים כאלמנט מרכזי שבהשראתו נוצרה שפה חזותית החוזרת על עצמה בווריאציות שונות במסעדה.

4. תכנית המסעדה.